

Antiqvae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

VII. Qualiter Noricam adhuc in fide nouitiam excoluit & post triennem in ea laborem, Romam ire disposuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

cusarent. Prouideret autem, ne indiscreta pietas præmium amitteret, si offerret in uitis tædium, qui volentibus poterat afferre præsidium: neuc sic diligenter impios, vt negligenter pios. Vir autem D[omi]n[u]s in sua sententia fixus, nullo nutu declinari potuit, vt aliud vell[et], quām quod cœperat; nisi forte cœlestis obuiaret censuræ contradic[ti]o. Quibus acceptis ducis prudentia populiq[ue] frequentia cum exhortationes eius adientium mentibus & pabulum sufficere docilitate, & dulcediae desiderium conspiceret, salutem suam, quam supplicatione non poterant, violenter obtinuerant, & ex verbis Salvatoris, vim passum est regnum cœlorum. Nam Matt. ii.

egrediendi prouinciam, ne beato viro occasio proueniaret obſtiterant; & bene præualuit humana præſumptio, quo ex fonte eius salutis ascendit conditio. At Pater sanctus, quem prohibiti callis iniuria conturbauit, & timare cœpit, quid nam hæc iustæ voluntati difficultas obuia portenderet, maximè cum ē finu veritatis strenuis votis placabilis promitteretur effectus, quem ipse quoq[ue] non infirma fide proſequeretur. Hæc agitantem subit exemplum Apostolorum, quos aut responsis, aut difficultatibus superna moderatio nunc & ad quasdam gentes misit, nunc à quibusdam prohibuit. Gratulatus ergo, supernæ dispositioni supposuit animum, & gentis studio præbuit consensum, & in altari obedientiæ D[omi]no consilium salutis oblaturus, mutua se charitate populo deuinxit, cuius deuotioni conflictum ministerij sui etiam vitæ periculo diffiniuit.

VII.

Erant autem memoratæ ciuitatis & patriæ totius accolæ affluentia quidem mundanæ felicitatis illustres, sed nouiter ad fidem adducti, delusæ vetustatis fructus nondum radicitus extirpabant, & consuetudinem

C. 2 tenaci

tenaciter hærentem ignorantia fouit. Ad quod opus o-
mnia ferramenta Christianæ religionis robustus cultor
succingitur, & excisis iutilibus paganismi surculis, erigi-
tur sacramentum fidei, quod vniuerso iustitiæ flore distin-
xit. & quoniam magnam circa perficiendam DEO plebem
solertia habuit, lucidissimo conuersationis exemplo for-
mam viuendi præbuit, & suauissimo loquendi modo edo-
cuit. Vnde non sufficiebat tam ardentí lampadi normam
prædicationis cōmuniter exhibere, quin omnium mores
notauit, omnium ingenia discussit. Deposita non auctori-
tate, sed rigiditate, ad intrandam cuiusq; priuati domū, re-
uerentiam Episcopalem humiliauit. In Ecclesia, quæ com-
munia fuerūordinauit, apud singulos de proprijs admisit
disceperant, & cognoscere suos, & à suis cognosci, sicut pa-
stor bonus maluit, ne taciturnitas vitijs permitteret aslen-
sum, perurgeret interitū. Itaq; nemo subditorum eius erat,
qui vel de actibus vel à verbis magistri, lineam rectitudinis
non traheret. Proinde celebris illi fuit contentio sobrie-
tatis cum sobrio, extenuacionis cum humili, liberalitatis
cum omnibus. Verum in contumaces magnanimo co-
natu surrexit & superciliosæ procacitati virgam auctorita-
tis intendit, spem votis proponens, vt in hac area certami-
nis per diuersum agonem, quandoque perueniret ad pal-
mam. His & horum similibus per triennium fines Baioa-
riæ perlustrans, ad laudem cœlestis patriæ non ultima pars
accessurus, per spiritum, qui loquitur ad cor Hierusalem
ad littus æternæ quietis tempora sua iam iam declinari
præsensit; & vt iudici pulsanti expeditius aperiret, perui-
gili custodia insidiosum tempus expectabat, ne moram fa-
ciente sposo, frangilitas obdormiret humana. Et quia
nouerat fatigatione corporis excitatiorem animum reddi,
& in negotiis honestæ sollicitudinis minus obrepere lom-

num

num pigredinis, tum præterea quatenus in via bonæ intentionis eum fraus inimica calcaneo calceatum & cautum offenderet, licentiam à Duce pariter & populo quæsivit, quatenus Romam ad beatorum limina Apostolorum ire permetteretur, cœlestis aulæ ianitorem, ut * pulsationem * al. supplicationem.

VIII.

Sub idem tempus inuida pars supremo congressu tanto periculosius confictura, quanto gloriosius erat vincenda, subdola occasione nocta, tale pugnandi genuit, ubi aut viscera charitatis occludenda, aurum famia sacri ordinis, in Ecclesiæ scandalum, foret implodenda. Nam supra memorati Principis filia, nomine VTA, à cuiusdam Iudicis filio SIGIBALDO compresa, consuetæ turpitudinis maculam utero ingenscente, detegendam non solum generositatis dæmo, verum etiam mensura mortis ponderabat. Quid facerent? quod consilium caperent? tempus regebat partum, & culpa minabatur interitum. Supereant sola in beati Emmerammi & pietate fiducia, & in saecilitate cœsilia. Huc desperatio pallida provoluitur. prius osculando demulcentur, crimen exponitur, veniam rogatur. Postremo de viræ remedio pia paternitas consulitur, tantoq; extitit querelantium modus flexibilior, quanto de admissis pœnatum opinio præsentior. Horum beatus Pater acceptis gemitibus compati cœpit interius, & licet parturiret spiritum doloris, obfirmavit tamen delictis faciem arguentis; læsum quippe ingenuæ regenerationis pudorem referens magis erubescendum & æternam iusti iudicis animaduersiōnem vehementius esse pertimescendum, maxime cum huius temporis supplicia sicut quantitate, sic etiam ab æternis diuisa sunt, qualitate. Preinde sicut mos est pœnitentibus viam recon-

C 3

cilia-